

Lectio Divina: wat het is, wat het niet is, waarom het een gevaarlijke praktijk is

<http://www.lighthouse-trails-research.com/blog/?p=11093>, 29-8-2012. Update 26-2-2013

Alle Schriftaanhalingen komen uit de Statenvertaling (1977 of HSV)
Vertaling, plaatjes en voetnoten door M.V.

Over lectio divina wordt vandaag veel gepraat. Talloze boeken werden erover gepubliceerd en een toenemend aantal evangelische en protestantse figuren onderschrijven het, schrijven erover of onderwijzen het. Sommige mensen denken dat lectio divina gewoon de betekenis heeft van het langzaam lezen van een passage uit de Schrift (of “de Schrift bidden”) en daarna dit Schriftgedeelte te overdenken. Dat kan een deel ervan zijn. Maar als je mystici of contemplatieven zou vragen wat het inhoudt (en wie kan het beter weten dan zij?) dan zullen zij u vertellen wat lectio divina altijd inhoudt : neem een passage uit de Schrift (of van andere geschriften), lees die traag en werk uw weg neerwaarts tot u slechts één woord of een korte frase hebt uit de passage die u mediteert (door altijd weer opnieuw te herhalen). Eigenlijk komt u dan tot een mantra-achtig woord (of frase) dat onttrokken werd uit een bijbelse passage, die volgens contemplatieven, indien verscheidene minuten herhaald, u zal helpen uw gedachten en afleidingen kwijt te raken, zodat u de stem van God kan horen en Zijn aanwezigheid kan voelen; zo zeggen zij.

De pionier van het contemplatief mysticisme Thomas Keating¹ (foto rechts) legt uit wat lectio divina NIET is. Het is geen traditionele bijbelstudie, niet het lezen van de Schrift voor begrip en onderricht, en niet het bidden van de Schrift (alhoewel het bidden van de Schrift een vorm van lectio divina kan zijn wanneer een woord of frase eruit genomen wordt met de bedoeling in “Gods aanwezigheid” te komen - Bron: <http://www.crossroadshikers.org/LectioDevina.htm>). Keating¹ zegt dat lectio divina een inleiding is op de meer intensieve praktijken: contemplatief gebed en centerend gebed.

Terwijl sommige mensen denken: “lectio divina is gewoon traag de Schrift lezen, en wat is daar verkeerd aan?”, is het door het focussen en repetitief herhalen van één woord of korte frase dat men vergemakkelijkt wordt in de “stilte” te gaan, en dat is het echte gevaar. Er is zeker niets verkeerd aan het zorgvuldig en nadenkend lezen van de Schrift. *Nadenkend*, zeggen wij. In oosterse stijl meditatie (en contemplatief gebed) zijn gedachten (het denken) echter de vijand. Oosterse stijl mysticus Anthony De Mello beschrijft dit probleem met gedachten in zijn boek *Sadhana: A Way to God*:

De geest tot zwijgen brengen is een extreem moeilijke taak. Hoe moeilijk is het de geest af te houden van denken, denken, denken, altijd denken, altijd gedachten producerend in een nooit eindigende stroom. Onze hindoe-meesters in India hebben gezegd: één doorn wordt verwijderd door een andere. Hiermee bedoelen zij dat het wijselijk is één gedachte te gebruiken om je te bevrijden van alle andere gedachten die onze geest bevolken. Eén gedachte, één beeld, één frase of woord waar uw geest zich kan aan vasthechten. (p. 28).

Jan Johnson in haar boek *When the Soul Listens: Finding Rest and Direction in Contemplative Prayer* gelooft ook dat gedachten in de weg staan, en dat de geest moet gestild worden:

Contemplatief gebed, in zijn simpelste vorm, is een gebed waarbij u uw gedachten en emoties stilt en u zich focust op God Zelf. Dat zet u in een betere staat om u bewust te zijn van Gods aanwezigheid, en het maakt u beter in staat Gods stem te horen welke u corrigeert, leidt en bestuurt (p. 16).

Ray Yungen verklaart deze stilte die contemplatieve mystici zoeken:

---

¹ Zie: Keating, kundalini en contemplatief gebed: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/kundalini2.pdf>.

Wanneer [Richard] Foster spreekt van de stilte, dan bedoelt hij niet uitwendige stilte. In zijn boek *Prayer: Finding the Heart's True Home*, beveelt Foster de praktijk aan van ademend gebed (p. 122) - het opnemen van één enkel woord of korte frase en dit repetitief herhalen in samenloop met de ademhaling. Dit is klassiek contemplatief mysticisme ... In *Prayer: Finding the Heart's True Home*, sluit hij [Foster] een citaat in van een mysticus die adviseert: "Je moet de geest binden met één gedachte" ... Eens relateerde ik Fosters ademend gebed methode met een voormalige new age dweper die nu een christen is. Zij bevestigde deze connectie wanneer ze met verbazing opmerkte: "Dat was wat ik deed toen ik in de ashtanga yoga was!" (*A Time of Departing*, p. 75 - zie de vertaling hier: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/heengaan.pdf>).

Richard Foster

Quaker, "Peetvader" van contemplatief gebed.

Auteur van "Celebration of Discipline" (Het nieuwe leven) en andere boeken

Beveelt contemplatief gebed aan, maar waarschuwt dat het gevaarlijk is!

"Ik wil ook vooraf een woord van waarschuwing geven. In de stille contemplatie van God dringen wij diep door in het geestelijke rijk, en er is zoiets als bovennatuurlijke gidsing ... Terwijl de Bijbel ons hierover niet veel informatie geeft, zijn er verschillende klassen van geestelijke wezens, en sommigen van hen werken beslist niet samen met God en zijn wegen! ... Maar voor nu wil ik u aanmoedigen beschermende gebeden te leren en te praktiseren".

Met lectio divina, kan het woord (of de frase) dat men herhaalt uiteindelijk zijn betekenis verliezen, en dit repetitieve geluid kan de praktiseerder in een andere staat van bewustzijn beginnen brengen. Yungen vertelt ons:

Wat Foster presenteert is niet gericht op een onderwerp, maar gericht op één gedachte. Echt gebed is een reeks van gedachten gericht op een geestelijk onderwerp. Hou in gedachte dat als de geest vastgespijkerd wordt op één gedachte, dit onnatuurlijk is en tegengesteld aan ware overdenking en gebed. Simpele logica zegt ons dat het herhalen van woorden geen rationele waarde heeft. Bijvoorbeeld: als iemand u zou telefoneren en enkel uw naam zou zeggen, of slechts één frase, altijd maar opnieuw en opnieuw, zou u dit dan stichtelijk vinden? Natuurlijk niet, u zou de hoorn inhaken. Waarom zou God dat anders vinden? En als Gods aanwezigheid ontbreekt, wat is dan de aanwezigheid die verschijnt als licht tijdens meditatie en die een vals gevoel van goddelijkheid meebrengt?" (ATOD, p. 76).

Om anderen te helpen vrij te blijven van contemplatieve spiritualiteit en geestelijk bedrog, is het belangrijk voor u te begrijpen hoe lectio divina een significante rol speelt in het leiden van mensen naar de meer intensieve meditatieve praktijken. En wij willen u erop wijzen dat deze "aanwezigheid" die bereikt wordt tijdens de "stille" veranderde staten van bewustzijn door het repetitief opzeggen van een woord of frase (of door het focussen op de ademhaling of een object), niet Gods aanwezigheid is. God heeft ons in de Bijbel onderricht nooit "bijzondere vormen of processen of formules die Thomas Keating lectio divina noemt" te beoefenen (Bron van het citaat:

<http://www.crossroadshikers.org/LectioDevina.htm>) om mystieke ervaringen op te wekken (Deuteronomium 18:9-11). Er is daarom een ruime waarschuwing nodig tegen lectio divina.

Gerelateerde informatie:

<http://sheepyweepy.wordpress.com/2008/05/28/lectio-divina-leading-sheep-to-a-new-level-of-consciousness/>

<http://www.lighthouse-trails-research.com/blog/?p=351>

<http://www.lighthouse-trails-research.com/blog/?p=953>

Auteurs, gelezen door christenen, die Lectio Divina promoten:

David Crowder in *Praise Habit*

Richard Foster (numerous places)

John Michael Talbot in *The Universal Monk*

Dan Kimball in *The Emerging Church*

Tony Jones in *Divine Intervention*

David Benner in *Opening to God: Lectio Divina and Life as Prayer*

Eugene Peterson in *Eat This Book*

Ken Boa in *Healthy Spirituality and Conformed to His Image*

Eugene Peterson in *Message Bible for Kids*

Keri Wyatt Kent in *Listen*

Multnomah University (OR)

Mike Bickle in IHOP

Cornerstone U. (MI)

Biblegateway.com

Marjorie Thompson in *Soul Feast*

John Ortberg in *An Ordinary Day with Jesus*

Adele Ahlberg Calhoun in *Spiritual Disciplines Handbook*

Christian Camp & Conference Association (CCCA)

Biola University (CA)

Larry Crabb in *Real Church*

Michael Casey in *Sacred Reading*

Saddleback Church

Willow Creek

Ruth Haley Barton (various)

Jan Johnson in *When the Soul Listens*

Leighton Ford in *The Attentive Life*

Lynne Babb in *Joy Together*

Richard Peace in *Conversations in the New Testament*

Mark Yaconelli in *Downtime: Helping Teenagers Pray*

Dallas Willard in *Hearing God*
Robert Webber in *Ancient Future Faith*
J.I. Packer in *Praying*
Mike King in *Presence Centered Youth Ministry*
Ivy Beckwith in *Formational Children's Ministry*
Brian McLaren in *Finding Our Way Again*
Tony Campolo in *The God of Intimacy*
Timothy Keller at Redeemer Presbyterian
Michael Card in *A Sacred Sorrow*

Lees over Lectio Divina:

Lectio Divina: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/lectioDivina.pdf> ;
<http://www.rejoicenow.nl/page/kritiek-op-lectio-divina>

Rob Bell en LD: <http://www.verhoevenmarc.be/PDF/Rob-Bell-LectioDivina.pdf>

John Piper en LD: http://www.youtube.com/watch?feature=player_embedded&v=o0zei-gHTyQ

verhoevenmarc@skynet.be - www.verhoevenmarc.be - www.verhoevenmarc.be/NieuwsteArtikelen.htm